

ДОСЫ КӨПТІ ЖАУ АЛМАЙДЫ

Досы көпті жау алмайды,
Ақылы көпті дау алмайды.

Халқымыз әр сөздің түпкі мағынасын керемет ашып айтқан ғой, шіркін. Неге десеңіз? Әрбір қанатты сөздер, адамға ой салып, бір бағыт берері анық. Соның ішінде бүгін қозғалатын тақырып дос жайлы болмақ.

Өмір – осы бір төрт әріпте қаншама мағына жатыр десеңші. Бүгін осы бір қилы өмірдегі, түрлі достар жайында айтпақпыз. Біз әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінің студенттеріміз. Бізбен бірігіп осы тақырып аясында біраз өткенге көз жүгірткен біздің ұстазымыз да бар. Енді осы тақырыпқа байланысты өз ойымызды ортаға салсақ.

Оқуға түскеннен кейін, біз біраз адамдармен таныстық, біраз жаңа достар таптық. Енді сөзді көбейтпей сол достар жайында әңгіме өрбітсек. Әрине, көпке топырақ шашқымыз келмейді, бірақ өмірде түрлі адамдар бар екен. Біздің жақын бір досымыз болды. Есімі жұмбақ болып қала берсін. Студенттік уақыттың қызықты шақтарын сонымен бірге бөлістім десем артық болмас, тек студенттік уақыт қана емес, мектептегі уақытта да біз жақын дос едік, мамыр айына дейін. Өмірде неше түрлі достарды көресің, бірі сені алдап кетсе, енді бірі сатып кетеді. Бірақ менің бүгінгі айтпағым ол емес. Бүгін мен өзіме қымбат болған бір досым жайында айтпақпын. Біз мектеп уақытының дос едік. ЖОО-на Алматыға бірге түстік, тек әртүрлі оқу орны болатын. Менің әлі есімде, он бірінші сыныпты бітірерде болды енді араласа алмаспыз деп, екі бөлініп кеткенбіз, бірақ бір қалада болғандықтан, қайтадан достығымыз өз жалғасын тапты. Қызығы сол, біз былтыр бір үйде тұрдық. Бір нанды бөліп жеп, қиын кезде бір-бірімізге демеу болдық. Осылай қаншама уақыттар өтті. Қарап отырсам, мендегі қызықты студенттік уақыт сол жылы болған тәрізді. Арада біраз уақыт өтті. Біз тек дос емес, туған бауырдай болдық. Ол менің ағам, мен оның інісі секілді нағыз бауырға деген қамқорлық бізді көрінетін еді. Осылай қанша уақыт өтті. Әлі есімде олар үйлеріне қыста кеткен уақыттарында мен үйде өзім қала алмадым. Ол досым енді жоқ секілді болып көрінді. Араға біраз уақыт салып, олар қайта келді. Әрине, мен есігімде оларға айқара аштым. Бірақ бұл жолы басқа адам едім. Оларды бұрынғыдай бауыр деп сырт көзге қабылдамасамда, іштей сол баяғы көңіл еді. Неге олай жасадым, оны әлі күнге білмеймін. Осылай біраз уақыт өтті. Мен ол бауырыма небір көңілге келер сөздер айттым. Не керек бір күні, мамыр айының тоғызыншы жұлдызы үлкен даудың шығуына себеп болды. Ол күнгі мендегі әрекетті айтуға мүлдем болмас. Осылай біздің достығымыздың, сонша уақыттың бауырмашылдығымыздың бір бөлігі де қалмады. Міне, осылай біздің арамьыз үзілді.

Біздің мұнымен айтқымыз келетіні, жақын досыңыздың адалдығына сенімді болсаңыз, оның көңілін қалдырудан абай болыңыз!

Жұмажан Жарылқасын Жұмажанұлы,
Жаугашева С.А.

АРМАНЫМНЫҢ БІРІ БОЛҒАН – ҚАЗҰУ

Арманымның бірі болған – ҚазҰУ,
Мақсатымды биік қойған – ҚазҰУ.
Бір өзіңді дамығанмын әрқашан
Маған қымбат бола білген – ҚазҰУ!

Бұл мақалаға мен еш ойланбай кірістім. Себебі, бұл тақырып ойыма келгенде кімдер жайлы жазарым да анық еді. Ол әрине, біздің аяулы ұстаздарымыз.

Мен қара шаңырақ әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінде білім алып жатырмын. Осында келгелі бізге өздерінің білімдерін аямай төгіп жатқан, ол біздің ұстаздар еді. Жүрегімізден ерекше орын алған сол тұлғалар жайында мен біраз әңгімемді өрбітпекпін. ҚазҰУ-дың физика-техникалық факультетінің теориялық және ядролық физика кафедрасының ұстаздары бұл орынның басын бастамақ. Неге десеңіз, бізге әр семестр сайын осы кафедраның ұстаздары бір-бір сабақтан беріп келеді. Ол тұлғалардан біліммен қатар, біз бойға өнегені, тәрбиені, адамгершілік сынды қасиеттің бәрін ала-

мыз десек артық айтқаным болмас. Сөзімнің жалғасы ретінде мына бір өлең жолдарын сол тұлғаларға арнағым келеді.

Бұл кафедра сонымен қоса бірнеше жобалармен айналысады. Робот жасау, Атом жобасы, Жалпы салыстырмалық теориясы және тағы да басқа тақырыптар бойынша көкейде жүрген сұрақтарды осындағы кез-келген кісіге айтсаның қол үшін берері хақ. Бұл кісілерге қатысты айтылатын әңгіме өте көп. Себебі, алдыға қойған мақсат, аңсаған арманға барар жол осы ұстаздардың қолдауымен келді десе қателескенім емес. Өткенге көз жүгіртіп, алдыға қарағанда осындай тұлғалардың маған тап болғанын үлкен мақтанышпен қазіргі таңда және келешекте айтып жүретін боламын. Бұл бізге берілген бақ деп білемін!

Асқар Нәзгүл Сансызбайқызы,
Курманғалиева В.О.

АНА СЕН БАҚЫТТЫСЫҢ!

Ана сен бақыттысың жыламағын,
Жай түсіп жатқанда да құламадың.
Тәңіріңнен мен едің ғой сұрағаның.
Сондықтан жыламағын, жыламағын!

«Ана» бұл қасиетті ұғым, қолына қалам алмас адамды да жазғызады емеспе?! Қара шаңырақ Қазақ Ұлттық университетіміздің факультеттері ғана емес, факультет ішіндегі әрбір курс студенттері бұл тақырыпта кем дегенде бір кеш өткізді десек артық айтқанымыз болмас. Ендеше, біз де өз ойымызды ортаға салсақ.

Мектеп аяқтауға бір жыл қалған уақыт, яғни, оныншы сыныптың жазы. Мен Ұлттық Бірыңғай Тестілеуге дайындаламын деп, үйдегілерден сұранып, қалада қалдым. Өзім жалғыз қалмайын деп, жақын бір досымды анасынан сұрап алып, үйге бір апта жүруін өтіндім. Ол қуана келісті. Сонымен, ол досым келісімен, сыныптастарды жиып, кеш өткізбекке кірісті. Мен ештеңе демедім. Осылай бәрі келді, біразі ішімдік қолданды. Не керек сонымен бәрі тарап қайтты. Соңында біз қалдық. Масайып қалған досым,

өзінің ұнатпайтын адамдарына барып күш көрсеткісі келіп, үйден шықты. Мен де бірге бардым. Осылай бұл бір өзі, ал бұның қарсыластары бірнешеу еді. Сонымен, соңында досым жарақат алып, ауруханаға түсті. Әрине, бәрі жан-жаққа тарап кетті. Бір күдікті адам мен болып, мені ішкі істер қызметкерлері алып кетті. Не керек, біраз жағдайлар, сұрақтар болып, әйтеуір, үйге түнде қайттым. Ертеңіне жағдайдың бәрін реттеп үйге қайтамын деп отырғанда, «анам» қоңырау шалды. Ешқандай оқуға қазір дайындалудың қажеті жоқ, үйге қайт, үйде дайындаласың деді. Сонда түсіндім, ана шіркін баласының қиналған жүрегін бірден сезеді екен-ау деп ойладым. Осыдан кейін ананың бәрін сезіп қоярын, сенің қуанышың, мұңың қайда жүрсеңде анаңа белгілі екенін ұқтым. Сол үшін аналарымызды құрметтейік, қадірлейік, ұзақ ғұмыр тілеп, бақытына себепкер болып жүрейік дегім келеді. Аналарымыз аман болсын!

Турсынбаева Адина Спабековна, Абишев М.Е.

ОНЛАЙН ФОРМАТТЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҒЫ

Коронавирустың таралу қаупін алдын алу шаралары аясында әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да онлайн форматта докторлық диссертациялар екінші рет қорғалған болатын. Осы тұста, онлайн форматтағы қорғаудың қалай өтілгенін сіздермен бөліспекпіз.

Осы тұста рухани жаңғырудың байланысын көреріміз анық. Тәуелсіз еліміздің тұңғыш Президенті аталмыш жаңғырудың негізгі қызметі мен ерекшеліктеріне ой жүгіртіп, бұл жаңғырудың маңыздылығына тоқталады: «Жаңғыру атаулы бұрынғыдай тарихи тәжірибе мен ұлттық дәстүрлерге шектен қарамауға тиіс. Керісінше, замана сынынан сүрінбей өткен озық дәстүрлерді табысты жаңғырудың маңызды алғышарттарына айналдыра білу қажет. Егер жаңғыру елдің ұлттық-рухани тамырынан нәр ала алмаса, ол адасуға бастайды. Сонымен бірге, рухани жаңғыру ұлттық сананың түрлі полюстерін қиыннан қиыстырып, жарастыра алатын құдіретімен маңызды». Саяси, экономикалық реформаларда егеменді еліміз бірқатар жақсы нәтижелерге қол жеткізгені баршаға мәлім. Ол адами құндылықтар, рухани қазына, жастарды тәрбиелеу, олардың бойына патриоттық рухты сіңіре білу жұмысында рухани салаға басымдық берудің қажеттілігін алға қойып отыр. Бұл дегеніміз – ұлтымыздың барлық ұлттық салт-дәстүрлерін, мемлекеттік тіліміз бен әдебиетімізді, мәдениетімізді, ұлттық рухымызды жаңғырту деген асыл ұғымға келіп саяды. Елбасымыздың рухани жаңғыруға, руханиятқа, білім, ғылымға маңыз беруі – үлкен көрегендік пен ұлттың алға ілгерлеуін жылдам қарқынмен жылжытатын қозғаушы күш. Бұл – тәуелсіз еліміздің бақытты болашағы мен алаңсыз келешегі үшін

жасалып жатқан жұмыс. Өйткені, рухани байлықтың кемел болғаны бұл жеке азаматтарымыз үшін де, әрбір жеке тұлғадан құралған қоғам, туған еліміз үшін де өте маңызды үдеріс.

Осы тұста, қандай жағдайда білім берудің онлайн, офлайн жүйесін жүйеле қолға алып отырған қара шаңырақтағы қорғалған жұмыстарға кезек берсек.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың экономика және бизнес жоғары мектебінің диссертациялық кеңесінде 27-28 мамыр аралығында философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін М.С. Бектурганованың «Приоритеты и экономические механизмы перехода к низкоуглеродному развитию нефтегазового сектора Казахстана» тақырыбында «экономика» мамандығы бойынша және А.К. Кожаметованың «Evaluation of high-tech project success in the Republic of Kazakhstan based on international standards of project management» тақырыбында «жобаларды басқару» мамандығы бойынша докторлық диссертацияларын қорғау мәжілісі онлайн форматта өтті.

Жұмыстар «менеджмент» кафедрасында және «Ғылым ордасы» ҚР БҒМ ҒК экономика институтымен бірлесе «экономика» кафедрасында дайындалған.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ЭЖБЖМ жанындағы диссертациялық кеңес шетелдік ғалымдардың қатысуымен «экономика», «әлемдік экономика», «инновациялық менеджмент», «логистика», «жобаларды басқару», «мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандықтар тобы бойынша жұмыс жасайды.

Өтегенова Сымбат Бекполатқызы,
Тұрмұхамбетов Ақылбек Жүрсінұлы